

Uimhir Lárionaid

71

Uimhir Iarrthóra

General Certificate of Secondary Education
2013

Sláinte agus Cúram Sóisialta: Teastas Dúbailte

Aonad DA2: Cúram Ardcháilíochta
a Chur Chun Cinn

[GHS41]

DÉ HAOINE 31 BEALTAINÉ, MAIDIN

AM

1 uair 30 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo. Freagair **gach ceann** de na **trí** cheist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na lámhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gceisteanna **2(b)**, **2(c)** agus **3(d)(iii)**.

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	

Marc Iomlán	
--------------------	--

Treoir

Ba chóir do do thasc díriú ar chéim bheatha na naíonachta agus tabhairt faoi na rudaí seo a leanas:

- fás agus forbairt le linn na naíonachta
- riachtanais na naíonán agus an dóigh ar féidir iad a chomhlíonadh i suíomh luathbhlianta
- straitéis reatha cothú cíche do Thuaisceart Éireann, a dhíríonn ar bhuntáistí an chothaithe cíche
- aiste shláintiúil bia sa naíonacht
- fáil ar sheirbhísí
- an dóigh a dtugann an clár Sure Start tacaíocht do thuismitheoirí agus do naíonáin
- socruithe maoinithe don earnáil phríobháideach
- ról, freagrachtaí, scileanna agus cáilíochtaí na ngairmithe sláinte agus na n-oibrithe luathbhlianta
- luachanna agus prionsabail earnáil na luathbhlianta agus sheirbhísí na bpáistí (leanaí) a chur i bhfeidhm
- an dóigh a dtiocfadh le mná cabhrach na limistéir seo a leanas ó Chód an NMC um Iompar Gairmiúil na mBan Cabhrach (*The NMC Code of Professional Conduct*) (Bealtaine 2008) a chur i bhfeidhm ina gcuid oibre:
 - meas a bheith acu ar an chliant mar dhuine aonair
 - eolas gairmiúil a chothabháil
 - toiliú (aontú) a fháil roimh chóireáil a thabhairt
- cineálacha tacaíochta atá ar fáil do naíonáin agus dá máithreacha
- polasaithe cosaint leanaí i suíomhanna luathbhlianta
- Straitéis Frithbhochtaineachta agus Cuimsiú Sóisialta do Thuaisceart Éireann, a dhíríonn ar na spriocanna agus ar thacaíocht do thuismitheoirí sna luathbhlianta (0-4)

Déanfar measúnú ar an eolas seo le scrúdpháipéar 1 uair 30 nóiméad:
Aonad DA2: Cúram Ardcháilíochta a Chur Chun Cinn.

1

Tá Seosamh aon bhliain d'aois. Tá sé ina chónaí lena mháthair agus lena athair. Bíonn a mháthair ag obair trí mhaidin sa tseachtain agus le linn an ama seo, fanann Seosamh le feighlí leanaí.

(a) Maireann an naíonacht ó 0 go dtí _____ bliain. [1]

(b) Nuair a bhí gríos ar a chraiceann ag Seosamh, thug a mháthair chuig dochtúir an teaghlaigh é.

(i) Sainaithe an cineál seo atreoraithe.

_____ [1]

(ii) Bhí imní ar an dochtúir faoi Sheosamh. Míneadh cad é an cineál atreoraithe a dhéanadh an dochtúir le fiosrú breise a dhéanamh.

 _____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

- (d) Tugadh cothú cíche do Sheosamh go dtí go raibh sé 6 mhí d'aois. Tá straitéis do chothú cíche i bhfeidhm i dTuaisceart Éireann a chuideoidh le cothú cíche a chur chun cinn agus le tacaíocht a thabhairt dó.

Pléigh na buntáistí a bhaineann le cothú cíche le linn naíonachta do na grúpaí seo a leanas:

Naíonáin

[3]

Páistí (leanaí) níos sine

[3]

Máithreacha

[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

- (e) Bhí coinní rialta ag Seosamh agus ag a mháthair le haltra ceantair. Pléigh dhá cheann de na ról/freagrachtaí a bhíonn ag altra ceantair.

1. _____

 _____ [2]

2. _____

 _____ [2]

- (f) Mínigh an dóigh a bhféadfaí an tseirbhís feighlíocht leanaí (páistí) a bhíonn ag Seosamh a mhaoiniú.

 _____ [2]

- (g) Mínigh dhá cheann de na ról/freagrachtaí a bhíonn ag feighlí leanaí.

1. _____

 _____ [2]

2. _____

 _____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

LEATHANACH BÁN

(Leanann ceisteanna ar an chéad leathanach eile)

3

Ar na mallaibh, saolaíodh babáí fir d’Aingeal san ospidéal.

(a) Sainaithin ceithre scil agus cháilíocht atá de dhíth ar bhean chabhrach.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____ [4]

(b) Caithfidh mná cabhrach clárú le Comhairle na nAltraí agus na mBan Cabhrach agus caithfidh siad a gCód Iompar Gairmiúil a leanúint.

Pléigh an dóigh ar féidir le mná cabhrach na réimsí seo a leanas ón Chód Iompar Gairmiúil a chur i bhfeidhm ina gcuid oibre.

Meas a bheith ar an chliant mar dhuine aonair

[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Eolas gairmiúil a chothabháil

[3]

Toiliú (aontú) a fháil roimh chóireáil a thabhairt

[3]

(c) Mínigh dhá chineál dhifriúla tacaíochta a thiocfadh leis an bhean chabhrach a thabhairt d’Aingeal i ndiaidh na breithe.

1. _____

[2]

2. _____

[2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(d) Sonraíonn an sprioc i Straitéis Frithbhochtaineachta agus Cuimsiú Sóisialta an rialtais do Thuaisceart Éireann a bhaineann le luathbhlianta “is é an sprioc atá againn ná cinnte a dhéanamh de go mbeidh seans ag gach aon leanbh a chumas iomlán a fhorbairt sa naíonacht, taobh istigh de thimpeallacht oiliúnach, gan aird ar chúlra sóisialta”.

(i) Sainaithin trí cinn de na spriocanna atá leagtha amach acu leis an aidhm seo a chur i gcrích.

1. _____
 _____ [1]

2. _____
 _____ [1]

3. _____
 _____ [1]

(ii) Mínigh trí dhóigh a dtugann an rialtas tacaíocht do thuismitheoirí.

1. _____

 _____ [2]

2. _____

 _____ [2]

3. _____

 _____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.